

2

UNIÓ EUROPEA

RESUM

De l'any 2007 cal destacar un manteniment de la taxa de creixement de la zona euro, ja que aquest ha passat del 2,7% el 2006 al 2,6% el 2007. Les previsions marquen una tendència a la baixa més accentuada del que s'esperava durant el darrer any, i el creixement ha estat de l'1,7% per al 2008 i de l'1,5% per al 2009. Pel que fa als principals emissors de turisme cap a les Illes Balears (Alemanya, el Regne Unit i Espanya), les previsions per als anys 2008 i 2009 són de l'1,8% i de l'1,5% a Alemanya, i de l'1,7% i de l'1,6% al Regne Unit. Amb referència a Espanya, les previsions de creixement són superiors als dos països anteriors i són d'un 2,2% el 2008 i un 1,8% el 2009. A l'Europa dels 27, el creixement mitjà ha estat del 2,8% per a l'any 2007, i s'espera una baixada per als dos següents, que seran del 2% i de l'1,8% respectivament. La taxa de creixement de la inflació a la zona euro s'ha situat l'any 2007 en un 2,1%, amb un increment important previst per al 2008 (3,2%) i una nova baixada amb vista al 2009 (2,2%). L'objectiu del Banc Central Europeu és mantenir la taxa de creixement de la inflació entorn del 2% anual. El 2007, el BCE va reforçar la seva política monetària restrictiva fins a situar els tipus d'interès en el 4%, que són els nivells més alts des del 2001.

Quant a l'economia espanyola, es poden comprovar els avanços dels indicadors estructurals de seguiment de l'Estratègia de Lisboa Renovada 2000-2007. Es pot constatar amb referència als dos objectius principals que Espanya va assolir el 2006 el 98,4% de la renda per càpita de la UE-25 i una taxa d'ocupació del 64,8%, de manera que se situa a només 1,6 punts i 1,2 punts percentuals dels objectius fixats per al 2010. Així mateix, en aquest any l'economia espanyola es va apropar al compliment de l'objectiu transversal, i va registrar un nivell d'emissions de CO₂ de 147,9; l'índex és 1990=100.

La distribució principal de la despesa europea en protecció social per funcions correspon a la vellesa, amb un pes sobre el total del 41,4%, o el que és el mateix, el 10,9% del PIB del 2005. En el cas d'Espanya, la participació d'aquesta funció de despesa sobre el total s'ha reduït ininterrompudament des de l'any 2000, fins a situar-se el 2005 en el 38,7% de la despesa en protecció social. De la mateixa manera, la seva participació sobre el PIB ha passat del 8,2% el 2000 al 7,9% el 2005.

Pel que fa a la política de cohesió, en el cas d'Espanya la mitjana de l'índex se situa en 0,53, per sobre de la mitjana de la UE-27 (0,51). Les comunitats autònomes millor preparades per arribar als objectius de Lisboa per al 2010 són Navarra (0,72), Madrid (0,68), País Basc (0,66), Catalunya (0,63), Aragó (0,62) i La Rioja (0,61), totes sis comunitats caracteritzades per un elevat nivell de desenvolupament. Per la seva part, les regions que mostren menors valors de l'indicador econòmic de l'Estratègia de Lisboa són les ciutats autònomes de Ceuta (0,18) i Melilla (0,3), Extremadura (0,28) i Andalusia (0,35). Les Balears es troben entre la mitjana espanyola i europea (0,52).

2.1.

INTRODUCCIÓ¹³

L'any 2007, ubicat a l'equador del mandat del Parlament Europeu i de la Comissió, s'emmarca dins un context històric i polític important. A més de celebrar-se el 50è aniversari del Tractat de Roma, aquest any també se signà la Declaració de Berlín. Aquesta declaració estableix el compromís de la Unió a favor d'un conjunt de valors compartits, com ara els drets fonamentals, la pau, la llibertat, la democràcia, l'estat de dret, la justícia i la solidaritat.

El 13 de desembre se signà a Lisboa el Tractat de Funcionament de la Unió Europea, que modifica el Tractat de la Unió Europea i el Tractat Constitutiu de la Comunitat Europea. Aquest nou tractat de Lisboa es marca com a objectiu establir un marc institucional més eficaç en el context de la UE dels 27, i també una legitimitat democràtica reforçada, definint per exemple els drets fonamentals dels ciutadans europeus en una carta subscripta pel Parlament, el Consell i la Comissió.

A partir de l'1 de gener de 2007 es confirmà l'adhesió de Bulgària i Romania. Aquest fet suposa la consolidació d'un procés posat en marxa deu anys enrere,

13. Vegeu *Informe general sobre la actividad de la Unión Europea*, Comissió Europea, febrer, 2008.

quan es presentaren les candidatures del bloc de països de l'Europa Central i Oriental. Amb aquestes adhesions, la UE presenta una nova façana marítima, així com una evident ampliació de les seves fronteres exteriors.

Durant 2007, a més, la Unió Europea ha experimentat «ampliacions» en la seva dimensió interna. L'1 de gener Eslovènia s'incorporà a la zona euro, com Xipre i Malta el mes gener de 2008. En la lliure circulació de persones cal esmentar l'ampliació de l'espai Schengen, que el 21 de desembre incorporà nou estats membres, i assolí així la xifra de 22 països.

L'activitat de la Unió Europea durant l'any 2007 s'ha centrat en tres grans reptes. En primer lloc, el desenvolupament d'un paper de primer ordre davant els problemes del canvi climàtic, establint com a objectiu necessari la limitació de l'escalfament del planeta a 2 graus Celsius. Així mateix, amb el Llibre Verd la Comissió va resumir les possibilitats d'actuació de la Unió en matèria d'adaptació al canvi climàtic i, seguint aquesta iniciativa, es va donar suport a una aliança mundial entre la Unió i els països en vies de desenvolupament per lluitar contra els efectes del canvi climàtic.

En segon lloc, s'ha insistit en el desenvolupament d'una política europea d'energia més responsable amb el medi ambient. Així, al novembre es proposà el Pla Estratègic Europeu de Tecnologia Energètica (Pla EETE)¹⁴, amb la idea de

contribuir a través de la investigació i les energies renovables a un futur menys contaminat.

Com a tercer repte s'ha considerat la mundialització. La idea de la Unió és orientar la mundialització per tal que respongui als interessos de tots els ciutadans. Una de les primeres mesures preses en aquest sentit és la mobilització del Fons Europeu d'Adaptació a la Globalització, que es va crear el 2006 per ajudar els treballadors que perdin la feina a causa de la deslocalització de la seva empresa. Així mateix, l'Estratègia de Lisboa ha dut a terme altres avenços l'any 2007 per donar resposta als processos mundialitzadors. Alguns exemples serien l'afavoriment del creixement i el treball i distints objectius, com el desenvolupament de competències digitals per al segle XXI o l'aprofundiment i l'ampliació de l'Espai Europeu d'Investigació.

Un altre dels pilars que no s'ha deixat de banda i que sorgeix de Lisboa és el suport a les petites i mitjanes empreses (PIME). En aquest sentit, la Unió ha treballat a favor de la reducció de les càrregues administratives que pesen sobre les empreses i la Comissió ha presentat un programa amb l'objectiu de reduir un 25% fins a 2012 el pes d'aquestes càrregues.

Amb vista a la perspectiva 2020-2030 s'ha creat un grup independent de reflexió, presidit per Felipe González Márquez, antic president de l'Estat espanyol, amb la intenció de preveure i afrontar els reptes futurs amb més eficàcia.

14. Vegeu COM (2007) 723.

A part dels eixos fonamentals, les polítiques internes i externes de la Unió han experimentat certs avenços. A escala general destaquen la revisió completa de certs àmbits considerats clau respecte a les expectatives dels ciutadans i la preparació d'una anàlisi de situació de la Política Agrària Comuna.

En polítiques internes s'han marcat dues direccions bàsiques: la continuació de la unificació dels mercats i l'aparició d'enfocaments o realitzacions vinculades a la qualitat de vida. En el primer bloc, destaquen les iniciatives preses per promoure el mercat interior de mercaderies, l'adopció del tercer paquet ferroviari i les propostes legislatives destinades a finalitzar el mercat interior de l'electricitat i el gas natural. En la segona direcció, vinculada a la qualitat de vida, destaca un paquet de mesures destinades a lluitar amb més eficàcia contra el terrorisme o el foment del consum de productes considerats necessaris per a una vida sana. També és important la iniciativa del pla d'acció sobre envelliment i tecnologies de la informació i les comunicacions titulat «Envellir bé en la societat de la informació», que obeeix a la preocupació en aquest camp. En l'àmbit de les comunicacions també cal citar la instauració d'una «eurotarifa» per a les xarxes públiques de telefonia mòbil, que garanteix que els usuaris no paguin uns preus excessius en els viatges per la Comunitat. Totes aquestes iniciatives sorgeixen de la preocupació pels consumidors i l'intent d'assolir un triple objectiu: responsabilitzar el consumidor, millorar-ne el benestar i protegir-lo amb eficàcia.

En les relacions exteriors, la Unió Europea ha tirat endavant una sèrie d'activitats que responen al seu objectiu d'assentar-se com a actor de primera fila en l'àmbit internacional. Aquí s'hi inclouen les cime-res periòdiques amb països industrialitzats (Estats Units, Japó i Rússia) o emergents (Xina, Índia i Brasil). D'altra banda, també es continua prestant atenció especial a països o zones sensibles com l'Afganistan, el Txad, l'Iran, l'Iraq o Kosovo. En les relacions exteriors però, destaquen concretament dos components: la promoció d'una Europa competitiva i oberta i l'afirmació d'una Europa solidària.

Així, pel que fa a l'Europa competitiva i oberta s'ha prioritzat la dotació d'un component exterior coherent en les polítiques interiors. Això inclou un acord de «cels oberts» amb els Estats Units en matèria de transport aeri, que afecta tant els passatgers com la càrrega. També destaca un enfocament general sobre el tema de la immigració, intentant entre altres coses establir associacions per a la mobilitat entre la Unió i tercers països. A final d'any s'han assolit acords relatius a visats de curta durada i readmissió d'estrangers residents il·legalment amb diversos països dels Balcans occidentals i l'Europa de l'Est. En darrer lloc, en matèria de comerç exterior es proposa establir una associació reforçada per garantir als exportadors europeus un millor accés als mercats exteriors.

En el component relacionat amb l'Europa solidària, ha destacat la creació o revitalització d'una sèrie d'associacions amb distintes regions del món. Aquí, hi ha per exemple els trenta anys de col·laboració amb l'Associació de Nacions d'Àsia Sud-

oriental (ASEAN) i la posada en marxa d'una altra associació amb l'Àsia Central. Així mateix també s'ha enfortit una associació estratègica amb l'Àfrica i cal destacar la declaració «Consens europeu». Signada pel Parlament Europeu, el Consell i la Comissió confirma els principis i millors pràctiques de l'ajuda humanitària i també la recerca d'un desenvolupament màxim de la contribució de la Unió a l'acció humanitària internacional.

2.2.

PERSPECTIVES ECONÒMIQUES

L'evolució econòmica recent es caracteritza per un manteniment de la taxa de creixement de la zona euro, ja que ha passat del 2,7% el 2006 al 2,6% el 2007. Les perspectives per als pròxims anys, d'acord amb el canvi de cicle econòmic a escala internacional (vegeu l'apartat 1), marquen una tendència a la baixa, i el creixement és de l'1,7% per al 2008 i de l'1,5% per al 2009. Si miram els indicadors dels principals emissors de turisme cap a les Illes Balears (Alemanya, Regne Unit i Espanya), les estimacions per als anys 2007, 2008 i 2009 són del 2,5%, l'1,8% i 1,5% per a Alemanya, i del 3%, l'1,7% i 1,6% per al Regne Unit. En el cas d'Espanya, les taxes de creixement estimades són superiors als dos casos anteriors, i assolixen el 3,8% el 2007, el 2,2% el 2008 i l'1,8% per al 2009.¹⁵ Pel que fa a l'Europa dels 27, el

creixement mitjà de 2007 ha estat del 2,8% i s'espera una baixada en els dos següents, que seran del 2% i l'1,8% respectivament. (Vegeu el quadre I-8.)

En relació amb els comentaris dels diversos indicadors, començarem primer per fer els relatius a la demanda interna (consum (1) i inversió (2)) i passar just després al comportament del sector exterior (saldo de la balança per operacions corrents amb la resta del món (3)). Tot seguit comentam els dos indicadors de mercat de treball (ocupats (4) i aturats (5))¹⁶ i, finalment, es comenten els tres principals indicadors de convergència i polítiques d'estabilitat, que són els preus (6), la necessitat (-) (dèficit públic) o capacitat (+) (superàvit fiscal) de finançament de les administracions públiques (7) i el deute públic com a percentatge del PIB (8).

En el marc del consum privat (1) a la zona euro, les estimacions són de l'1,5% el 2007, de l'1,4% el 2008 i de l'1,5% per al 2009. En el cas espanyol, els valors estimats són del 3,2% el 2007, el 2,2% el 2008 i l'1,9% el 2009. Així doncs, el decreixement és més marcat a Espanya però, segons les previsions, encara mostrarà uns valors superiors a la mitjana de la zona euro. En el cas d'Alemanya les estimacions són negatives el 2007 (-0,4%) i d'una certa recuperació per al 2008 i 2009, amb taxes del 0,6% i de l'1,4%. Per al Regne Unit les estimacions van de més a menys, ja que per a l'any 2007 la taxa és del 3,1%, de l'1,1% el 2008 i el 2009 cau al 0,8%.

15. Aquestes estimacions, amb vista a l'elaboració dels propers pressuposts de les administracions públiques, s'han revisat a la baixa per part del Govern espanyol a l'1,6% el 2008 i a l'1% per al 2009.

16. La resta d'indicadors de mercat de treball, com la taxa d'activitat o d'ocupació no surten a la llista d'indicadors principals dels informes de primavera de la Comissió Europea, però sí que són comentats en l'informe *Statistical Annex of European Economy-Spring 2008*. (Vegeu l'apartat 1.3.)

QUADRE I-8. EVOLUCIÓ DE LA SITUACIÓ ECONÒMICA EUROPEA (2007-2009)

	PIB a preus constants (variació anual en %)		Consum privat		Formació bruta de capital fix en equips (variació anual en %)		Ocupació total (variació total en %)		Nombre d'aturats en % de la població civil activa)		Inflació (variació anual en %)		Necessitat (-) o capacitat de finançament de les administracions públiques (en % del PIB)		Deute públic brut (en % del PIB)		Balança de les operacions amb la resta del món (en % del PIB)										
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009							
Bèlgica	2,7	1,7	1,5	2,5	1,5	1,4	5,9	3,2	2,8	1,7	0,9	0,4	7,5	7,3	7,5	1,8	3,6	2,3	-0,2	-0,4	-0,6	84,9	81,9	79,9	3,3	2,7	2,5
Alemanya	2,5	1,8	1,5	-0,4	0,6	1,4	8,2	6,2	2,6	1,5	1,0	0,3	8,4	7,3	7,1	2,3	2,9	1,8	0,0	-0,5	-0,2	65,0	63,1	61,6	6,9	7,2	7,3
Irlanda	5,3	2,3	3,2	5,4	2,9	3,2	12,6	10,0	6,0	3,6	0,7	1,6	4,5	5,6	5,8	2,9	3,3	2,4	0,3	-1,4	-1,7	25,4	26,9	28,8	-5,0	-4,8	-4,7
Grècia	4,0	3,4	3,3	3,4	3,1	3,0	9,4	8,6	7,6	1,2	1,1	1,1	8,3	8,3	8,0	3,0	3,7	3,6	-2,8	-2,0	-2,0	94,5	92,4	90,2	-16,2	-16,2	-16,2
Espanya	3,8	2,2	1,8	3,2	2,2	1,9	11,5	4,3	1,5	3,0	1,3	0,7	8,3	9,3	10,6	2,8	3,8	2,6	2,2	0,6	0,0	36,2	35,3	35,2	-10,0	-11,0	-11,2
França	1,9	1,6	1,4	2,0	1,8	1,7	4,6	2,7	2,0	1,2	0,6	0,3	8,3	8,0	8,1	1,6	3,0	2,0	-2,7	-2,9	-3,0	64,2	64,4	65,1	-2,6	-2,9	-3,0
Itàlia	1,5	0,5	0,8	1,5	0,4	0,9	-0,1	0,4	0,4	1,0	0,4	0,5	6,1	6,0	5,9	2,0	3,0	2,2	-1,9	-2,3	-2,4	104,0	103,2	102,6	-1,7	-2,0	-2,0
Xipre	4,4	3,7	3,7	6,2	5,3	4,8	8,4	5,0	5,0	3,2	1,5	1,5	3,9	3,7	3,5	2,2	3,8	2,5	3,3	1,7	1,8	59,8	47,3	43,2	-7,3	-8,5	-8,0
Luxemburg	5,1	3,6	3,5	3,0	3,4	3,2	20,0	6,5	4,0	4,5	4,0	3,3	4,7	4,5	4,4	2,7	4,2	2,5	2,9	2,4	2,3	6,8	7,4	7,6	9,1	6,2	6,3
Malta	3,8	2,6	2,5	2,8	2,3	2,5	—	—	—	2,7	1,3	1,3	6,4	6,3	6,2	0,7	3,4	2,2	-1,8	-1,6	-1,0	62,6	60,6	58,8	-5,5	-5,9	-5,6
Holanda	3,5	2,6	1,8	2,1	2,2	0,9	9,2	4,0	1,8	2,4	1,3	0,7	3,2	2,9	2,8	1,6	2,7	2,9	0,4	1,4	1,8	45,4	42,4	39,0	8,4	9,0	10,0
Àustria	3,4	2,2	1,8	1,4	1,4	1,5	6,3	2,5	1,8	1,9	0,9	0,5	4,4	4,2	4,3	2,2	3,0	1,9	-0,5	-0,7	-0,6	59,1	57,7	56,8	4,7	5,0	5,2
Portugal	1,9	1,7	1,6	1,5	1,2	1,4	6,9	3,6	0,9	0,2	0,7	0,5	8,0	7,9	7,9	2,4	2,8	2,3	-2,6	-2,2	-2,6	63,6	64,1	64,3	-9,8	-10,1	-9,4
Eslòvenia	6,1	4,2	3,8	3,1	3,2	3,4	12,6	4,0	4,6	2,7	0,9	0,5	4,8	4,7	4,7	3,8	5,4	3,3	-0,1	-0,6	-0,6	24,1	23,4	22,5	-4,8	-4,9	-4,3
Finlàndia	4,4	2,8	2,6	3,7	3,0	2,6	6,6	4,9	4,2	2,2	1,2	0,6	6,9	6,3	6,1	1,6	3,4	2,3	5,3	4,9	4,6	35,4	31,9	29,1	4,4	3,4	3,2
Zona euro	2,6	1,7	1,5	1,5	1,4	1,5	6,4	3,9	2,1	1,6	0,9	0,5	7,4	7,2	7,3	2,1	3,2	2,2	-0,6	-1,0	-1,1	66,4	65,2	64,3	0,0	-0,1	-0,1

Continua

QUADRE I-8. EVOLUCIÓ DE LA SITUACIÓ ECONÒMICA EUROPEA (2007-2009)

	PIB a preus constants (variació anual en %)		Consum privat		Formació bruta de capital fix en equips (variació anual en %)		Ocupació total (variació total en %)		Nombre d'aturats de la població civil activa		Inflació (variació anual en %)		Necessitat (-) o capacitat de finançament de les administracions públiques (en % del PIB)		Deute públic brut (en % del PIB)		Balanç de les operacions amb la resta del món (en % del PIB)										
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2009								
Bulgària	6,2	5,8	5,6	5,3	5,0	4,8	—	—	2,8	1,6	1,2	6,9	6,0	5,4	7,6	9,9	5,9	3,4	3,2	3,2	18,2	14,1	10,8	2007	2008	2009	
República Txeca	6,5	4,7	5,0	5,6	3,8	4,2	4,3	5,9	5,6	1,8	1,1	0,5	5,3	4,5	4,4	3,0	6,2	2,7	-1,6	-1,4	-1,1	28,7	28,1	27,2	-2,4	-2,9	-2,6
Dinamarca ¹	1,8	1,3	1,1	2,5	2,1	1,4	11,9	3,2	-1,6	1,8	0,2	-0,4	3,7	3,1	3,2	1,7	3,3	2,3	4,4	3,9	2,9	26,0	21,7	18,4	1,1	0,9	1,1
Estònia	7,1	2,7	4,3	9,0	2,6	4,3	17,0	4,8	7,5	0,4	-1,0	0,0	4,7	6,0	6,0	6,7	9,5	5,1	2,8	0,4	-0,7	3,4	3,4	3,5	-15,7	-11,2	-9,3
Letònia	10,3	3,8	2,5	14,2	3,0	1,0	—	—	—	3,5	-0,4	-1,2	6,0	6,4	6,9	10,1	15,8	8,5	0,0	-1,1	-2,1	9,7	10,0	11,2	-22,9	-17,7	-15,5
Lituània	8,8	6,1	3,7	11,6	6,6	3,7	13,1	6,0	3,0	1,9	0,1	-0,1	4,3	4,5	4,8	5,8	10,1	7,2	-1,2	-1,7	-1,5	17,3	17,0	16,8	-13,8	-12,3	-11,2
Hongria	1,3	1,9	3,2	-0,5	0,3	1,5	10,9	6,6	7,0	-0,1	-1,1	0,6	7,4	8,3	7,8	7,9	6,3	3,7	-5,5	-4,0	-3,6	66,0	66,5	65,7	-5,0	-4,4	-3,9
Polònia	6,5	5,3	5,0	5,2	5,6	4,7	30,4	18,0	13,0	4,5	2,6	1,3	9,6	7,1	6,1	2,6	4,3	3,4	-2,0	-2,5	-2,6	45,2	44,5	44,1	-3,7	-4,6	-5,5
Romania	6,0	6,2	5,1	11,0	8,2	7,1	26,7	13,0	11,0	1,3	0,9	0,8	6,4	6,1	5,9	4,9	7,6	4,8	-2,5	-2,9	-3,7	13,0	13,6	14,9	-13,9	-16,1	-16,2
Eslovàquia	10,4	7,0	6,2	7,1	5,5	5,3	7,8	7,4	6,7	2,1	1,5	0,9	1,1	9,8	9,3	1,9	3,8	3,2	-2,2	-2,0	-2,3	29,4	29,2	29,7	-5,4	-4,0	-3,1
Suècia ¹	2,6	2,2	1,8	3,1	2,0	1,8	11,1	5,0	5,0	2,2	0,8	0,2	6,1	6,2	6,5	1,7	2,4	1,9	3,5	2,7	2,3	40,6	35,5	31,9	6,5	5,9	5,6
Regne Unit ¹	3,0	1,7	1,6	3,1	1,1	0,8	9,1	2,8	2,2	0,7	0,1	0,0	5,2	5,4	5,7	2,3	2,8	2,2	-2,9	-3,3	-3,3	43,8	45,6	48,2	-4,2	-3,2	-3,2
UE-27	2,8	2,0	1,8	2,1	1,6	1,6	—	—	—	0,8	0,8	0,5	7,1	6,8	6,8	2,4	3,6	2,4	-0,9	-1,2	-1,3	58,7	58,9	58,4	-0,9	-0,9	-0,9
EUA	2,2	0,9	0,7	2,9	0,8	-0,7	1,3	0,4	1,5	-0,2	-0,2	-0,3	4,6	5,4	6,8	2,5	3,2	1,7	-3,0	-5,0	-5,9	—	—	—	-5,1	-5,0	-4,0
Japó	2,0	1,2	1,1	1,4	0,7	0,7	—	—	—	0,2	0,2	0,2	3,9	4,0	4,2	-0,5	0,2	0,1	-1,6	-1,9	-2,7	—	—	—	4,8	5,1	5,0

1. Països fora de la zona euro.

Font: Economic Forecast Spring 2007. Comissió Europea.

La inversió en béns d'equip (2) presenta unes estimacions de creixement el 2007 del 6,4%, però la tendència de les previsions per als anys 2008 i 2009 també mostren, com els indicadors anteriors, una tendència a la baixa. Així, les previsions són del 3,9% el 2008 i del 2,1% el 2009. En el cas d'Espanya, les estimacions per al 2007 són de l'11,5% i cauen després al 4,3% el 2008 i a l'1,5% el 2009. Per a Alemanya i durant el trienni 2007-2009, les estimacions són, en canvi, creixents: -0,4% el 2007, 0,6% el 2008 i 1,4% el 2009. Per al Regne Unit són també decreixents: 3,1% el 2007, 1,1% el 2008 i 0,8% el 2009.

L'any 2007, com ja passava l'any anterior, la balança per operacions corrents (3) de la zona euro amb la resta del món presenta una situació d'equilibri, ja que el seu valor és del 0% del PIB, amb previsions d'un lleuger dèficit del -0,1%, tant l'any 2008 com el 2009. Els països que mostren més dèficit el 2007 són els mediterranis Grècia (-16%) i Espanya (-10%); les repúbliques bàltiques Estònia (-15,7%), Letònia (-22,9%) i Lituània (-13,8%) i els estats de l'est Bulgària (-22%) i Romania (-13,9%). Alemanya és el tercer país de la zona euro que presenta el major superàvit per operacions corrents després de Luxemburg i Holanda, amb el 6,9%, i que, a més, presenta un perfil creixent fins a assolir el 7,3% el 2009, només superat per Holanda (10%). El Regne Unit presenta un dèficit exterior estimat i significatiu durant els tres anys: -4,2% el 2007, i -3,2% el 2008 i el 2009. En l'àmbit internacional contrasta la divergència entre el superàvit del Japó (entorn del 5%) i el dèficit dels Estats Units (entorn del -4,5%).

En relació amb l'ocupació (4) el creixement del 2007 és de l'1,6% per a la zona euro, que és del 0,9% i dels 0,5% els dos anys vinents. A Alemanya, que venia de recuperar-se el 2006 d'unes xifres negatives del 2005, tot i mostrar l'1,5% el 2007, ara l'ocupació baixa fins al 0,3% el 2009. El Regne Unit presenta una situació d'estancament en el creixement de l'ocupació, amb taxes entorn del 0% per al 2008 i el 2009. Per la seva banda, Espanya assoleix el 3% el 2007, i és també un dels països amb més creació d'ocupació, només superat a la zona euro per Irlanda (3,6%). També cal destacar en aquest àmbit que els Estats Units presenten una taxa negativa del -0,2%, el -0,2% i el -0,3% per al trienni 2007-2009.

Pel que fa a la taxa mitjana d'atur (5), s'ha de dir que a la zona euro assoleix el 2007 el 7,4%, tot i que per a l'any 2008 s'espera el 7,2%, i un lleuger increment, del 7,3%, per al 2009. En el cas d'Espanya, l'estimació de l'atur és clarament creixent per al trienni 2007-2009: 8,3%, 9,3% i 10,6%. L'evolució de la desocupació a Alemanya és, en canvi, decreixent, amb taxes que passen del 8,4% el 2007 al 7,1% el 2009, i en el cas del Regne Unit, les estimacions donen un lleuger augment del 5,2% el 2007 al 5,7% el 2009. Cal destacar també les taxes creixents dels Estats Units del 4,6 el 2007 al 6,8% el 2009.

Si miram la variació anual de la inflació (6), la zona euro mostra el 2,1% el 2007 (2% el 2006), amb un increment previst per al 2008 (3,2%) i una nova baixada amb vista al 2009 (2,2%). Si tenim en compte l'objectiu del Banc Central Europeu de mantenir la taxa de creixement de la inflació entorn al 2% anual, els països que més

s'hi ajusten són Bèlgica (1,8%), França (1,6%), Itàlia (2%), Eslovàquia (1,9%) i Suècia (1,7%), però encara són molts els que registren taxes superiors al 2% de referència, com és el cas d'Espanya, amb una evolució creixent que va del 2,8% el 2007 al 3,8% el 2008, si bé les previsions de l'any 2009 donen una caiguda fins al 2,6%. L'evolució de la inflació a Alemanya és decreixent: 2,3% el 2007, puja 6 dècimes el 2008 (2,9%), però, finalment, cau a l'1,8% el 2009.

L'any 2007 el dèficit públic (7) de la zona euro és del -0,6%, tot i que les previsions per als dos anys vinents siguin d'augmentar de quatre i cinc dècimes respectivament. La situació d'Alemanya és de quasi equilibri amb el 0% els tres anys: 0% el 2007, -0,5% el 2008 i -0,2% el 2009. El Regne Unit presenta un dèficit significatiu per sobre del criteri de Maastrich (-3%): -2,9% el 2007, i -3,3% el 2008 i 2009. Espanya està en situació de superàvit el 2007 i el 2008, amb el 2,2% i el 0,6% respectivament, per passar a una situació d'equilibri el 2009, amb el 0%.

En l'endeutament públic (8) cal referir-se als criteris de Maastricht, que estableixen que no pot superar-se el 60% del PIB. Partint d'aquest criteri la zona euro no s'hi ajusta, ja que mostra el 66,4% del PIB el 2007, amb una tendència lleugera al descens segons les previsions del 2008 (65,2%) i del 2009 (64,3%). En aquest àmbit, Alemanya no compleix el criteri al llarg del trienni 2007-2009, amb taxes del 65%, el 63,1% i el 61,6% respectivament. El Regne Unit ho compleix per als

tres anys: 43,8%, 45,6% i 48,2%. Espanya presenta un deute públic del 36,2% el 2007, i del 35,3% i el 35,2% el 2008 i 2009, que és un dels més baixos de la zona euro i que representa un dels seus punts forts per afrontar l'actual situació de més dificultats econòmiques.

2.3.

LA POLÍTICA ECONÒMICA I MONETÀRIA

En aquest apartat ens centram en els programes nacionals de reformes i en l'anàlisi de la política monetària i l'evolució de l'euro.

2.3.1. EL SEGON INFORME DEL PROGRAMA NACIONAL DE REFORMES (PNR)

A final d'any la Comissió va presentar el segon informe anual de progrés de l'Estratègia de Lisboa.¹⁷ Addicionalment la Comissió va presentar les propostes per avançar en l'Estratègia de Lisboa durant el període 2008-2010, entre les quals cal destacar les actualitzacions del Programa Comunitari de Lisboa (PCL) per al període 2008-2010 i les noves directrius integrades per reforçar la coordinació entre els estats membres, i també va presentar les recomanacions específiques als plans nacionals de reformes (PNR) per a cada un. Igualment, la Comissió va presentar les directrius integrades per al creixement

17. Comissió de les Comunitats Europees, *Informe estratégico sobre la Estrategia de Lisboa renovada para el crecimiento y el empleo: lanzamiento del nuevo ciclo (2008-2010)*, COM (2007) 803 final, 11 de desembre de 2007. Sobre el relançament de l'Estratègia de Lisboa, vegeu la *Memoria del CES 2006*, pàg. 38.

i l'ocupació 2008-2010. Les noves directrius mantenen l'orientació de les propostades el 2005, si bé donen més protagonisme als interlocutors socials a l'hora de fixar el marc de la *flexiseguretat* en el mercat de treball.

Pel que fa a la tasca avaluadora, la Comissió va examinar, per a l'any 2007, els avenços aconseguits pels estats membres en l'aplicació dels respectius PNR. La valoració global del ritme de progrés aconseguït pot ser molt adequat, adequat o limi-

QUADRE I-9. VALORACIÓ DELS PNR EL 2007

Estats membres de la UE-25	Valoració global del ritme de progrés arribat	Utilització de mà d'obra	Flexibilitat i seguretat en l'ocupació	Innovació i R+D	Entorn empresarial (i regles mercat interior)	Educació i formació contínua
Àustria	Molt adequat	—	+	+		—
Alemanya	Adequat	+	+/-	+	-	-
Bèlgica	Adequat	-	+/-	-		
Bulgària	Limitat		—	-	—	—
Xipre	Adequat	+	+	+		—
Dinamarca	Molt adequat	-				-
Eslovàquia	Limitat		+/-	+/-	+	+/-
Eslovènia	Adequat	-	—	-	+	+
Espanya	Adequat	+	-	+		—
Estònia	Molt adequat	+	—	+	+	+
Finlàndia	Molt adequat	+	-	+		
França	Limitat	-	+/-	+		
Grècia	Limitat	+/-	—	-	+/-	—
Holanda	Molt adequat	—	+	-	+	
Hongria	Limitat	+/-	+/-	-	+/-	—
Irlanda	Molt adequat	-	-	-		
Itàlia	Adequat		—	-	+	—
Letònia	Limitat	+	+/-	+/-	+	
Lituània	Adequat	-	-	+/-		+/-
Luxemburg	Molt adequat	-	+/-	-	+/-	+/-
Malta	Adequat	—	—		+	+/-
Polònia	Limitat	+/-	—	—	+/-	—
Portugal	Adequat		—	-	+	—
Regne Unit	Molt adequat	+/-	+/-	-	+	+/-
Rep. Txeca	Limitat	-	+/-	—	+/-	+/-
Romania	Limitat	—	—	+/-	—	—
Suècia	Molt adequat	+/-		+	+	

Continua

QUADRE I-9. VALORACIÓ DELS PNR EL 2007

Estats membres de la UE-25	Sostenibilitat i qualitat de les finances públiques	Sostenibilitat medi ambiental	Competència	Infraestructures	Cohesió social	Millores en l'Administració
Àustria	-	+	-			
Alemanya	+		—			
Bèlgica	-	+	-			
Bulgària	+/-		-			—
Xipre	+/-		-			
Dinamarca	+		-		-	
Eslovàquia	+	+				—
Eslovènia	—	-	-		+	
Espanya	+/-	-	—			
Estònia	-		-			
Finlàndia		-	-			
França	—		-			
Grècia	+/-	-				—
Holanda		+				
Hongria	+/-					
Irlanda	-					
Itàlia	—	-	+/-	-		+
Letònia	—	+	+			
Lituània		-				-
Luxemburg						+
Malta	+	-	+/-			
Polònia	—		—			
Portugal	+/-	-	-		-	
Regne Unit		+				
Rep. Txeca	—					-
Romania	+/-					—
Suècia		+	—			

Nota:

- + Punts forts (nombroses actuacions desenvolupades en aquest àmbit).
- ++ Punts forts destacats per la Comissió.
- Punts dèbils que són objecte de recomanacions explícites per part de la Comissió.
- +/- Desenvolupament d'algunes actuacions, però necessitat d'aprofunditzar-hi amb recomanacions explícites de la Comissió.

Font: Comissió de les Comunitats Europees, *Execució de l'Estratègia de Lisboa renovada pel creixement i l'ocupació: Un any de resultats*, COM (2006) 816 final, 12 de desembre de 2006.

tat. Molt adequats la Comissió només hi valora els avenços aconseguits per Àustria, Dinamarca, Estònia, Finlàndia, Holanda, Irlanda, Luxemburg, el Regne Unit i Suècia. Espanya obté la qualificació d'adequat. La Comissió valora positivament, en el cas d'Espanya, els seus progressos en matèria macroeconòmica, amb la ràpida disminució del deute públic, i també els avenços aconseguits en matèria d'R+D, entorn empresarial i infraestructures. En l'àmbit de les polítiques d'ocupació la Comissió valora positivament el fet d'haver assolit una taxa d'ocupació del 66% amb tres anys d'anticipació, i també que les reformes del mercat de treball s'hagin aprovat, amb un elevat consens, en el marc del diàleg social. (Vegeu el quadre I-9.)

Pel que fa a l'economia espanyola es poden comprovar els avenços dels indicadors estructurals de seguiment de l'Estratègia renovada de Lisboa 2000-2007. En relació amb la consecució d'objectius amb vista al 2010 es pot constatar, amb referència als dos objectius principals, que Espanya va assolir el 2006 el 98,4% de la renda per càpita de la UE-25 i una taxa d'ocupació del 64,8%, de manera que es situa a només 1,6 punts i 1,2 punts percentuals dels objectius fixats per al 2010. Així mateix, aquest any l'economia espanyola es va apropar al compliment del objectiu transversal, i va registrar un nivell d'emissions de CO₂ de 147,9, i l'índex és 1990=100. (Vegeu el quadre I-10.)

2.3.2. ANÀLISI DE LA POLÍTICA MONETÀRIA I L'EVOLUCIÓ DE L'EURO

El 2007 el BCE va reforçar la seva política monetària restrictiva fins a situar els tipus d'interès en el 4,25%, que són els nivells més alts des de 2001. Amb aquesta política, el BCE cercava fer front als riscos inflacionistes que suposa l'alça dels preus del petroli, a la recuperació del creixement econòmic fins al segon semestre de l'any i a l'abundant liquiditat existent a la zona euro. (Vegeu el quadre I-7.)

Nogensmenys, a partir del segon semestre el BCE va frenar la seva política restrictiva en produir-se la crisi de les hipoteques d'alt risc i les turbulències provocades en els mercats financers internacionals, que varen originar la sequera de fluxos de finançament, el retall del préstec bancari a tercers i la desacceleració econòmica, que en aquest cas no ha comportat menys pressió inflacionista atesa l'alça dels preus del petroli. (Vegeu l'apartat 1.1.)

En aquest nou context més recessiu, amb una caiguda dràstica de l'activitat del sector de la construcció, contrasta l'agilitat de la Reserva Federal, amb baixades continuades dels tipus d'interès fins a situar-los en el 2%, per la qual cosa la diferència de tipus entre l'euro i el dòlar es va situar al final de l'any en dos punts, fet que va ajudar a la revaloració de l'euro.¹⁸

18. És important destacar aquí el comportament distint de la Reserva Federal i del BCE. En el primer cas, es prioritza l'objectiu del creixement econòmic, amb una política monetària expansiva molt agressiva de retallades continuades del tipus d'interès fins a deixar-los en el 2%. En canvi el BCE presenta una política monetària més restrictiva, amb la darrera pujada dels tipus d'interès el passat 3 de juliol de 2008 fins a deixar-los en el 4,25%, ja que prioritza l'objectiu del control de la inflació.

QUADRE I-10. PRINCIPALS EIXOS D'ACTUACIÓ DEL PROGRAMA NACIONAL DE REFORMES D'ESPANYA. OBJECTIUS I ASSOLIMENTS (2006-2010)

Eixos d'actuació del PNR i directrius comunitàries	Objectius			Espanya			PNR		
	2006	2005	2006	2006	2005	2006	2008	2010	
Principals									
Convergència en PIB per càpita (PPA, UE-25=100)	98,4	97,8	100					100,0	
Taxa d'ocupació del 66%	64,8	63,3	64,7					66,0	
Transversal									
Reduir les emissions de CO2 (índex 1990=100) ^a	147,9 ^a	152,3	93,5 (2005)					137 ^c	
Específics									
Eix 1: Estabilitat macroeconòmica i pressupostària (directrius de l'1 a la 6)									
Reduir el deute públic al 34% del PIB	39,9	43,2	62,2				37,5	34,0	
Eix 2: Pla estratègic d'infraestructures i transport (PETI) el programa AGUA (directriu 16)									
Augmentar la dotació de vies fèrries fins als 35 km/1000 km ² de superfície	29,9	29,4	—				32,0	35,0	
Reduir la taxa d'accidentalitat en carreteres en un 40% ^b	10,6 (2005)	13,4 (2004)	—				11,0	9,5	
Eix 3: Augment i millora del capital humà (directrius 23 i 24)									
Reduir un 50% la taxa d'abandonament escolar prematur ^c	29,9	30,8	14,9 (2005)				20,1	15,0	
Eix 4: L'estratègia d'investigació, desenvolupament i innovació (INGENIO 2010) (directrius de la 7 a la 9)									
Duplicar la inversió en I+D fins al 2% del PIB	1,13 (2005)	1,07 (2004)	1,85 (2005)				1,6	2,0	
Indicador compost per la Societat de la Informació (UE-15=100)	84 (1T 2006)	77,2 (1T 2005)	—				92,0	100,0	
Eix 5: Més competència, millor regulació, eficiència de les AP i competitivitat (directrius de la 7 a la 15)									
Convergir amb la mitjana europea en els indicadors de competència en els quals estiguem per sota	—	—	—				—	—	
Eix 6: Mercat de treball i diàleg social (directrius de la 17 a la 24)									
Augmentar la taxa d'ocupació femenina	53,2	51,2	57,4				54,4	57,0	
Reduir la taxa de desocupació juvenil	17,9	19,7	17,2				19,3	18,6	
Reduir la sinistralitat laboral en un 15% ^d	-7,9	-5,9	—				—	-15,0	
Eix 7: Pla de foment empresarial (directrius 14 i 15)									
Augmentar la taxa de creació d'empreses de més d'un treballador en un 25%	7,2	7,2	—				8,0	8,9	

Nota:

- a. Objectiu mitjà per al període 2008-2012.
- b. Percentatge de víctimes mortals 1.000 passatgers per km. Dades d'Espanya del 2002 i del 2004 i per a la UE de 2002.
- c. Percentatge de joves (18-24 anys) que han completat com a màxim l'educació secundària i no continuen cap estudi o formació.
- d. Nombre d'accidents de treball amb baixa laboral per cada 100.000 treballadors afiliats a la Seguretat Social.
- e. Estimació

Font: Programa nacional de reformes d'Espanya.

En aquest sentit, de cada vegada més estats membres demanen explícitament una reducció del tipus d'interès a la zona euro per tal d'estimular la demanda de consum i d'inversió, llevar pressió a l'alça de l'euro i millorar la competitivitat de les exportacions europees en els mercats mundials.

Com ja s'ha apuntat, és bàsicament aquesta diferència de tipus d'interès el que explica al llarg de l'any 2007 l'apreciació de l'euro en el mercat de divises del 9,2% davant el dòlar, amb una mitjana anual d'1,37 dòlars per euro. En relació amb les principals divises internacionals l'euro s'ha apreciat el 10,4 % davant el ien japonès, amb un tipus de canvi mitjà anual de 161,24 iens per euro, i el 10,3% davant la lliura esterlina, amb un tipus de canvi mitjà anual de 0,75 lliures per euro. En termes efectius nominals, davant el conjunt de països industrialitzats, l'euro s'ha apreciat una mitjana anual del 6,3%. En el cas de la Xina, l'apreciació de la seva moneda té a veure amb l'acumulació excessiva que té de reserves internacionals, i també amb la substitució del règim canviari després de 2005, en passar d'un sistema de tipus de canvi fix amb el dòlar a un sistema en què el tipus de canvi es fixa en relació amb una cistella de monedes internacionals, entre les quals hi ha l'euro. En qualsevol cas, l'FMI defensa que el iuan xinès encara està infravalorat en relació amb el dòlar. (Vegeu el gràfic I-3.)¹⁹

2.4.

EL BALANÇ DE L'ESTRATÈGIA EUROPEA D'OCUPACIÓ, EL DIÀLEG SOCIAL I LA PROTECCIÓ SOCIAL

En aquest apartat ens centram a analitzar el balanç de l'estratègia europea d'ocupació, el diàleg social i les relacions laborals, i la protecció social.

2.4.1. EL BALANÇ DE L'ESTRATÈGIA EUROPEA D'OCUPACIÓ

Segons les darreres dades de l'Eurostat, quan només falten tres anys per al compliment dels objectius fixats a l'Estratègia de Lisboa, a pesar de l'evolució favorable de l'ocupació, els progressos en el compliment dels objectius quantificats en matèria d'ocupació de l'estratègia europea d'ocupació (EEE) continuen sent lents, ja que encara no s'ha aconseguit arribar als objectius que es fixaren per a l'any 2006. Això no obstant, s'observen millores en la majoria dels indicadors:

- La taxa d'ocupació de la UE-27 va augmentar fins al 65,4% l'any 2007, quasi un punt percentual per sobre de l'any anterior, i a 4,6 punts de l'objectiu del 70% establert per al 2010.
- La taxa d'ocupació femenina va arribar al 58,3%, i se situa a només a 1,7 punts de l'objectiu del 2010.

19. Vegeu P. Isard, «Equilibrium exchange rates: assessment methodologies», dins *Working paper 07/296*, FMI.

- L'evolució de la taxa d'ocupació de majors de 55 anys ha passat del 43,5% al 44,7%, i encara és 5 punts inferior a l'objectiu per al 2010. (Vegeu el quadre I-11.).

A Espanya, la taxa d'ocupació de la població de 15 a 64 anys es va situar en el 65,6%, 8 dècimes per sobre de la registrada l'any anterior. A pesar d'haver moderat el ritme de creixement respecte dels dos anys anteriors, es manté molt per sobre de la mitjana comunitària (1,6%) i continua sent un dels sis estats membres que més ocupació generaren a la Unió Europea. Els tres països amb millors resultats han estat Dinamarca, Holanda i Suècia. El creixement de la taxa femenina espanyola ha crescut 1,5 punts, que ha passat del 53,2% el 2006 al 54,7 el 2007, i es troba entre els països de la UE-27 que ha registrat més creixement, després de Xipre, Irlanda, Malta i Polònia. Encara que la taxa d'ocupació femenina espanyola es troba 2,3 punts percentuals per sota de l'objectiu previst per al 2010 en el Programa Nacional de Reformes, si es manté l'evolució actual sembla possible que es pugui complir. Pel que fa a la taxa d'ocupació de majors de 55 anys, ha continuat avançant a Espanya fins a situar-se en el 44,6%, una dècima inferior a la taxa mitjana comunitària. No obstant això, i a pesar de l'avenç, el ritme de creixement s'ha reduït considerablement des del 2005, i actualment és menys del registrat en el conjunt de la UE-27. Això significa que Espanya pot tenir dificultats per complir l'objectiu de situar la taxa d'ocupació de majors al 50% l'any 2010, atès que el ritme de creixement en els tres darrers anys ha estat del 2,6%, mig punt per sota de la mitjana comunitària.

2.4.2. EL DIÀLEG SOCIAL I LES RELACIONS LABORALS

Les organitzacions empresarials i sindicals d'àmbit europeu han desenvolupat, en els darrers anys, un procés de diàleg social més centrat en una contribució efectiva als objectius d'ocupació, competitivitat, cohesió social i sostenibilitat integrats en l'Estratègia de Lisboa. La contribució dels interlocutors socials europeus a aquests objectius es materialitza, fonamentalment, a través del diàleg bipartit autònom.

L'any 2007, segon any d'aplicació del Programa de Treball aprovat per UNICE (actualment, BUSINESSEUROPE), UEAPME, CEEP i la Confederació Europea de Sindicats (CES) per al període 2006-2008, les organitzacions sindicals i empresarials europees han aprofundit en aquesta direcció mitjançant diversos instruments:

- Signatura el mes d'abril d'un nou acord bipartit: l'Acord marc europeu sobre assetjament i violència en el treball. Es tracta del sisè acord d'aquestes característiques que conclouen les principals organitzacions europees de treballadors i d'empresaris.
- Elaboració i aprovació d'un diagnòstic sobre la situació dels mercats de treball a Europa, del qual s'identifiquen els principals reptes als quals s'enfronten i en el qual es formulen un seguit de propostes d'actuació.

En relació amb l'assetjament i la violència la Quarta Enquesta europea de condicions de treball esmenta que el 5% dels treballadors enquestats declararen haver estat afectats per algun problema en els dotze

QUADRE I-11. INDICADORS DE L'ESTRATÈGIA D'OCCUPACIÓ, ESPANYA, UE-25. 2006-2007

Indicadors*	Espanya		UE-25		UE-27 mitjana 3 millors		Diferència Espanya-UE-27		Diferència Espanya		Objectius 2010**		Diferències el 2007 respecte dels objectius 2010	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	Espanya UE-27	Espanya UE-25	Espanya UE-27	Espanya UE-25
Ocupació														
Taxa d'ocupació (% població de 15 a 64 anys)	64,8	65,6	64,5	65,4	73,0	75,8	0,3	0,2	-8,2	-10,2	66,0	70,0	-0,4	-4,6
Taxa d'ocupació femenina (% dones de 15 a 64 anys)	53,2	54,7	57,3	58,3	68,3	71,5	-4,1	-3,6	-15,4	-16,8	57,0	60,0	-2,3	-1,7
Taxa d'ocupació de majors (% població de 55 a 64 anys)	44,1	44,6	43,5	44,7	58,9	62,9	0,6	-0,1	-14,8	-18,3	—	50,0	—	-5,3
Desocupació														
Taxa d'atur (% població activa)	8,5	8,3	8,2	7,1	4,1	3,6	0,3	1,2	4,4	4,7	—	—	—	—
Taxa d'atur femenina (% població femenina activa)	11,6	10,9	8,9	7,8	4,3	3,9	2,7	3,1	7,3	7,0	—	—	—	—
Taxa d'atur jove (% població activa de 15 a 24 anys)	17,9	18,2	17,3	15,5	7,6	7,3	0,6	2,7	10,3	10,9	18,6	—	-0,4	—
Ràtio de desocupació jove (% població de 15 a 24 anys)	8,6	8,7	7,6	6,8	3,7	3,2	1,0	1,9	4,9	5,5	—	—	—	—
Atur de llarga duració (% total aturats)	21,7	20,4	46,0	42,8	20,6	16,2	-24,3	-22,4	1,1	4,2	—	—	—	—
Creixement del PIB real	3,9	3,5	3,1	2,9	10,6	9,8	0,8	0,6	-6,7	-6,3	3,0	3,0	0,5	-0,1

* Els indicadors d'aquest quadre recullen la població de 15 a 64 anys, excepte quan s'indiqui el contrari.

** Els objectius per al 2010 d'Espanya són els del Programa Nacional de Reformes de 2005 i els de la UE-25 són els objectius fixats per la Cimera de Lisboa de 2004. Font: Elaboració pròpia amb dades d'Eurostat, Labour Force Survey, segons trimestres, i dades anuals de creixement del PIB real a preus constants de 2000.

mesos anteriors. Aquests percentatges s'han mantingut estables en els darrers deu anys, amb una tendència en l'augment de les persones que han patit violència, que han passat del 4 al 6% entre 1995 i 2005, dins l'àmbit de l'antiga UE-15. També assenyalava que aquesta proporció és més baixa a Espanya, entorn al 3%.

Entre les finalitats de l'acord hi ha elevar el nivell de consciència i de comprensió, per part dels empresaris, els treballadors i els seus representants, de l'assetjament i la violència a la feina. Una altra finalitat és prevenir, identificar i tractar aquests problemes per aconseguir disminuir la probabilitat que es produeixin situacions d'aquest tipus.

En relació amb el diagnòstic sobre la situació dels mercats de treball, cal destacar que per primera vegada els interlocutors socials europeus han elaborat un diagnòstic consensuat d'aquesta naturalesa sobre la situació de l'ocupació i dels mercats de treball a la Unió Europea. L'anàlisi conjunta, que fou presentada en el marc de la Cimera Social Tripartida d'octubre, s'ha dut a terme en un moment important, en coincidir amb el final del primer cicle dels tres anys de l'estratègia renovada de creixement i ocupació i amb les primeres avaluacions dels seus resultats. Aquest document recull un conjunt de recomanacions comunes de les organitzacions d'empresaris i de treballadors en relació amb la *flexiseguretat*, un dels debats més importants desenvolupats el 2007.

Un destacat àmbit d'actuació conjunta de les organitzacions empresarials i sindicals europees es concentra en les accions per

promoure la igualtat entre homes i dones, d'acord amb el marc d'accions adoptat el 2005.²⁰ Les organitzacions signants es varen comprometre a complir-lo en els pròxims cinc anys. Aquesta aplicació, duta a terme el 2007, posa de manifest que les prioritats definides en aquest àmbit pel diàleg social europeu han estat promogudes en diferents acords nacionals de concertació social tripartida i s'han anat integrant en la negociació dels convenis col·lectius.

Un dels temes més intensos per part dels interlocutors socials és la conciliació de la vida laboral i la familiar. Mentre que les organitzacions sindicals donen suport a totes aquestes iniciatives a tots els àmbits, les organitzacions empresarials comparteixen la importància d'aquest tema, però difereixen sobre les iniciatives de plantejament que s'han d'impulsar i amb els nivells de decisió que s'han d'adoptar. Les organitzacions empresarials consideren que les actuacions necessàries s'han de dur a terme dins el pla nacional, sectorial o en l'àmbit de l'empresa.

Un àmbit clau de la política social i de l'Estratègia Europea d'Ocupació és el relatiu a la immigració laboral, en què s'intenta perfilar les línies mestres de determinats aspectes d'un marc d'ordenació, dins dels esforços tendents a desenvolupar una política comuna d'immigració. La Comissió va presentar, al llarg de l'any, una sèrie de propostes de directiva amb les quals es pretén establir les bases d'una política d'immigració laboral entorn d'uns principis comuns. Aquesta proposta s'inscriu, a més, en el marc de les iniciatives per lluitar

20. CES, UNICE, UEAPME i CEEP: «Marc d'accions per a la igualtat entre homes i dones», 22 de març de 2005. Vegeu la *Memòria del CES Espanya*, capítol II.3.1.1.

contra el treball no declarat, objectiu que també forma part de l'agenda de treball conjunt dels interlocutors socials europeus per al període 2006-2008.

2.4.3. LA PROTECCIÓ SOCIAL

El Consell Europeu de març de 2007 subratllà que l'Agenda de Lisboa havia de reflectir millor els objectius socials comuns a la Unió Europea. Des de fa un parell d'anys, la Unió Europea està propiciant una nova visió social sobre com promoure millor el benestar, i es concentra a augmentar la igualtat d'oportunitats, millorar l'accés als serveis públics i la solidaritat, tot fomentant la cohesió i la inclusió social activa.

Quant a l'aplicació del mètode obert de coordinació per polítiques socials (MOC), per a l'any 2007 s'han centrat els esforços en l'anàlisi de diversos aspectes concrets considerats prioritaris: mesures contra la pobresa infantil, la reducció de

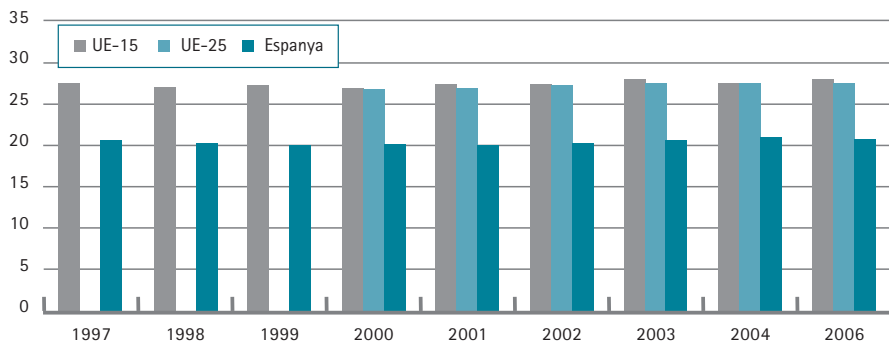
desigualtats sanitàries i l'assistència de llarga durada, que inclou l'atenció a les situacions de dependència.

Com a desafiaments futurs per a Espanya, la proposta d'informe conjunt sobre protecció social i inclusió social per al 2008 destaca la bona situació financera de la Seguretat Social, la millora de la taxa d'ocupació femenina i tenir una de les edats efectives de sortida del mercat laboral més altes de la Unió Europea (62,2, quan la mitjana de la Unió europea és de 60,7 anys), i una de les esperances de vida sana més llarga (66,8 per als homes i 70,2 per a les dones).

Pel que fa a les debilitats, assenyalava que no es registren millores significatives quant al nombre de persones en risc de pobresa; Espanya continua situant-se molt per sota de la mitjana de la Unió Europea quant a la despesa social com a percentatge del PIB (20% en comparació amb el 27,3% de la Unió Europea l'any 2004). (Vegeu el gràfic I-5, I-6.)

Gràfic I-5

Intensitat de la despesa en protecció social a la UE, 1997-2005* (Despesa en protecció social en percentatge del PIB per habitant en termes SEEPROS. Paritats de poder adquisitiu)

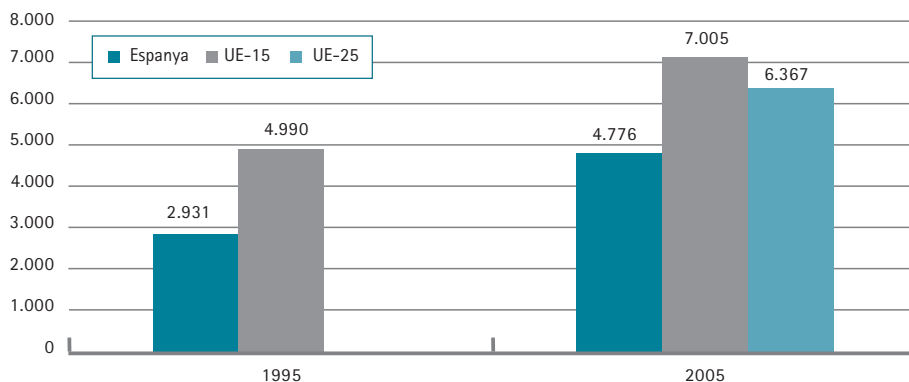

* El 2005, dades estimades per a la UE i provisionals per a Espanya

Font: Eurostat, *European social statistics: Social protection. Expenditure and receipts*

Gràfic I-6

Intensitat de la despesa en protecció social a la UE, 1997-2005*
 (Despesa en protecció social en percentatge del PIB per habitant en termes SEEPROS. Paritats de poder adquisitiu)

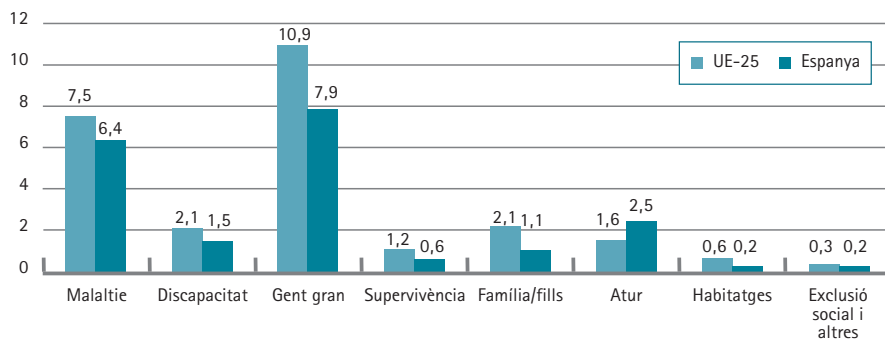

* El 2005, dades estimades per a la UE i provisionals per a Espanya

Font: Eurostat, *European social statistics: Social protection. Expenditure and receipts*

Gràfic I-7

Despesa en protecció social per funcions a Espanya i la UE, 2005
 (Despesa en percentatge del PIB)

* Dades estimades per a la UE i provisionals per a Espanya

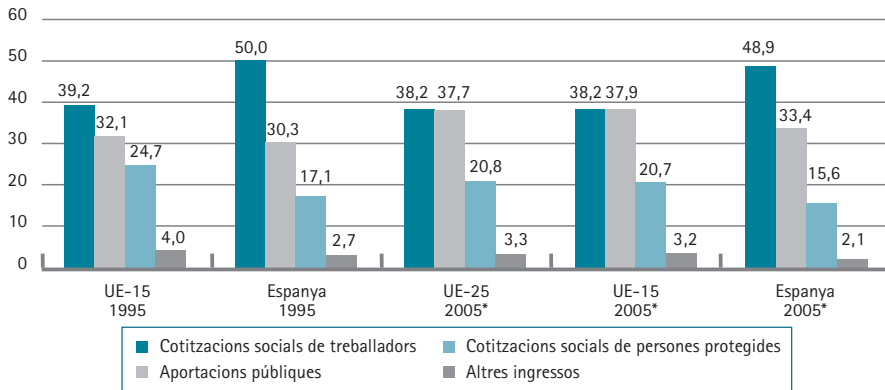
Font: Eurostat, *European social statistics: Social protection. Expenditure and receipts*

Tenint en compte la distribució de la despesa en protecció social per funcions, la major proporció a la Unió Europea correspon a la vellesa, amb un pes sobre el total del 41,4 %, la qual suposà el 10,9% del PIB l'any 2005. (Vegeu el gràfic I-7.)

Respecte a la distribució dels recursos destinats a finançar la protecció social segons l'origen, les diferències entre Espanya i la mitjana europea continuen sent significatives. Així, mentre que a la UE-15 l'aportació pública i la corresponent a cotitza-

Gràfic I-8

Estructura dels ingressos de la protecció social, Espanya-UE, 1995-2005
(Percentatge d'aportacions de cada font sobre el total d'ingressos en termes PROS)

* El 2005, dades estimades per a la UE i provisionals per a Espanya

Font: Eurostat, *European social statistics: Social protection. Expenditure and receipts*

cions socials d'ocupats representen percentatges molt similars, del 37,9% i del 38,2% respectivament, a Espanya són les cotitzacions socials les que suposen el percentatge més elevat, el 48,9%, davant el 33,4% que representen les aportacions de l'Estat, cosa que respon a la preponderància dins de la despesa social de prestacions essencialment contributives, en especial vellesa i atur. No obstant això, durant la darrera dècada ha tingut lloc un lleuger descens de la participació de les cotitzacions socials dels empresaris a favor de les aportacions públiques, les quals han augmentat el seu pes, també com a conseqüència d'un menor percentatge de cotitzacions socials protegides i d'altres ingressos. (Vegeu el gràfic I-8.)

2.5.

LES POLÍTIQUES DE COHESIÓ

El quart informe de la Comissió Europea sobre cohesió econòmica i social, «Creixement de les regions, desenvolupament d'Europa», que inclou per primera vegada la situació econòmica, social i territorial de la Unió Europea i les 268 regions que en formen part, presenta un índex sintètic basat en els indicadors seleccionats de l'Estratègia de Lisboa significatius a l'àmbit regional, que proporciona una indicació aproximada de com es comporten les regions en relació amb l'Agenda de Lisboa.²¹ Aquests indicadors són les taxes d'ocupació, d'abandona-

21. L'indicador varia entre 0 i 1, de manera que les regions amb un valor elevat de l'indicador, pròxim a 1, tindran més possibilitats d'arribar a diversos dels objectius de l'Estratègia de Lisboa l'any 2010, mentre que aquelles amb un valor baix, més proper a 0, tindran dificultats per arribar-hi.

ment escolar prematur, d'aprenentatge o formació permanent, d'escolarització, d'R+D, de finançament de les empreses en activitats d'R+D i de llars amb banda ampla.

En el cas d'Espanya, la mitjana de l'índex se situa en 0,53, per sobre de la mitjana de la UE-27 (0,51). Les comunitats autònomes més ben preparades per arribar als objectius de Lisboa per al 2010 són Navarra (0,72), Madrid (0,68), el País Basc (0,66), Catalunya (0,63), Aragó (0,62) i La Rioja (0,61), totes caracteritzades per un elevat nivell de desenvolupament. Per la seva part, les regions que mostren uns valors més baixos de l'indicador econòmic de l'Estratègia de Lisboa són les ciutats autònomes de Ceuta (0,18) i Melilla (0,3), Extremadura (0,28) i Andalusia (0,35). Balears es troben entre la mitjana espanyola i l'europea, amb el 0,52.

2.6.

LA POLÍTICA REGIONAL²²

Des de mitjan anys setanta, la Unió Europea va començar a prestar atenció als desequilibris regionals que hi havia al seu territori. A partir d'aquell moment hi ha hagut diversos intents de reduir aquestes disparitats però totes les iniciatives de la UE han estat, de moment, insuficients. Les darreres incorporacions de països més endarrerits econòmicament no han fet més que accentuar les grans diferències

entre regions de la mateixa UE i exigir un seguit de mesures i polítiques regionals més efectives.

Les diferències regionals s'analitzen mitjançant l'estudi de les variables següents: el PIB per càpita, l'ocupació i la desocupació, i la productivitat del factor treball. Aquí cal fer un incís sobre la principal diferència del darrer informe amb els anteriors, ja que per primera vegada la major part de la informació emprada es refereix a la UE de 27 membres, i ofereix, per tant, l'avantatge de gaudir d'una perspectiva de com estan les coses a la UE actual. S'ha de dir, però, que l'anàlisi de la UE-27 presenta el gran inconvenient de la manca de disponibilitat de dades dels anys anteriors.

Pel que fa a la primera variable, el PIB per càpita, s'ha de dir que és l'indicador més senzill de tots però continua sent un dels més emprats per valorar la riquesa d'una regió. Un altre factor que cal considerar aquí és que el total de regions de la UE-27 és de 271, però l'Eurostat només ofereix dades de 269, ja que exclou dues regions britàniques. Així, a la UE-27 hi ha una gran distància entre la regió amb més PIB (Inner London al Regne Unit) i la que en té menys (Nord-Vest a Romania), ja que entre aquestes es presenta una diferència de gairebé 13 vegades major a favor de la primera. Si fem una mirada a dades anteriors, podem comprovar com, tot i que mitigades, les diferències regionals continuen sent enormes.

22. Vegeu José Villaverde Castro, «La Unión Europea de los 27 y los desequilibrios regionales», dins Cuadernos de Información Económica, núm. 203, març-abril de 2008, pàg. 117-130. Sobre la política regional i els criteris NUT 2, vegeu la Memòria del CES 2004, pàg. 29.

A part d'Inner London com a regió més rica i l'altra britànica Berkshire, Buckinghamshire & Oxfordshire, cal destacar que la resta de les deu primeres són bàsicament regions de la zona de l'antic Benelux i dels països nòrdics Suècia i Dinamarca. A més, n'hi ha també una d'Alemanya, una d'Àustria i una de França. Pel que fa a les de PIB més baix, destaquen només tres països que abasten el total de les deu regions: Bulgària i Romania molt especialment, però també, Polònia presenta una regió. Així doncs, es pot afirmar que bona part de les regions menys desenvolupades d'Europa es localitzen a la perifèria oriental. (Vegeu el quadre I-12.)

En el cas d'Espanya la primera CA en renda per càpita és Madrid, amb un nivell dins la UE-27 del 133,9 i una posició relativa 29 dins les 269 regions. La darrera CA espanyola és Extremadura, amb un

nivell 69,7 i una posició relativa 211. Balears té un nivell 113,7 (és la cinquena comunitat autònoma) i ocupa una posició relativa 69.

Tot i que el PIB per càpita sigui l'indicador més representatiu del nivell de desenvolupament econòmic i potencial econòmic d'una àrea, la situació del mercat de treball sol considerar-se apropiada per oferir un panorama més ajustat de la realitat econòmica. Així doncs, podem començar remarcant que entre 1999 i 2006 la UE-27 va augmentar el seu volum de treball el 6,7%. Si ho miram per regions, en aquest cas se'n van analitzar 252, de les quals 127 van incrementar la seva ocupació en major proporció, 122 en menor mesura (28 de les quals amb pèrdues netes de treball) i només 3 anotaren creixements iguals a la mitjana. A més, cal destacar, si ho miram per països, que 9 de les 10 regions amb millor comportament ocupacional foren

QUADRE I-12. REGIONS AMB ELS MAJORS I MENORS NIVELLS DE PIB PER CÀPITA (EN PPC), 2005 (UE-25=100)

Regions amb el PIB per càpita més alt		Regions amb el PIB per càpita més baix	
1. Inner London (UK)	303	1. Nord-Est (RO)	24
2. Luxemburg (LU)	264	2. Severozapaden (BG)	27
3. Brussel·les-capital (BE)	241	3. Yuzhen Tsentralen (BG)	27
4. Hamburg (DE)	202	4. Severen Tsentralen (BG)	28
5. Wien (AT)	178	5. Sud-vest Oltenia (RO)	28
6. Île de France (FR)	173	6. Sud-Muntènia (RO)	29
7. Estocolm (SE)	172	7. Severoiztochen (BG)	31
8. Berkshire, Buckinghamshire & Oxfordshire (UK)	168	8. Sud-Est (RO)	31
9. Oberbayern (DE)	166	9. Yugoiztochen (BG)	33
10. Groningen (NL)	164	10. Nord-vest (RO)	34

Llegenda: UK: Regne Unit; BE: Bèlgica; LU: Luxemburg; DE: Alemanya; FR: França; AT: Àustria; SE: Suècia; NL: Holanda; RO: Romania i BG: Bulgària.

Font: Eurostat

ADDENDA: LES REGIONS ESPANYOLES A LA UE-27. PIB PER CÀPITA

	1999	2005	Var. Absoluta	Variació %	Posició
Madrid	130,7	133,9	3,2	2,4	29
País Basc	118,2	130,8	12,6	10,7	37
Navarra	121,8	129,2	7,4	6,1	38
Catalunya	118	122,1	4,1	3,5	48
Illes Balears	119,4	113,7	-5,7	-4,8	69
La Rioja	109,7	110	0,3	0,3	84
Aragó	100,7	109,5	8,8	8,7	89
Cantàbria	89,3	100,9	11,6	13	125
Castella i Lleó	88,1	97	8,9	10,1	139
València	93,2	94,8	1,6	1,7	148
Illes Canàries	94,2	93,7	-0,5	-0,5	151
Ceuta	82	93,5	11,5	14	153
Melilla	82,4	91,3	8,9	10,8	160
Astúries	79,4	90,2	10,8	13,6	161
Regió de Múrcia	80	87,7	7,7	9,6	169
Galícia	76,1	84,2	8,1	10,6	178
Castella-la Manxa	76,2	81,8	5,2	6,8	185
Andalusia	70,5	80,4	9,9	14	188
Extremadura	61,1	69,7	8,6	14,1	211

Font: Eurostat

espanyoles (Múrcia, Andalusia, Madrid, Balears, València, Canàries, Cantàbria, La Rioja i Castella-la Manxa), mentre que les que més places de feina han destruït són totes romaneses o poloneses.

Entrant ja en la taxa de desocupació, destaca que, tot i el bon comportament general de l'Estat espanyol, entre elles Balears, sigui la Ciutat Autònoma de Ceuta la regió amb la taxa més elevada (21). Entre el grup de les que presenten resultats elevats en aquest aspecte, el que més crida l'atenció és que Alemanya col·loqui fins a tres regions amb índexs elevats d'atur. L'explicació seria que es tracta de zones de l'antiga Alemanya de l'Est, que continuen arrossegant situa-

cions negatives fruit de l'herència històrica. La resta de regions amb índexs d'atur elevades queden repartides únicament en dos països: Eslovàquia i Polònia, amb dues i tres regions respectivament. (Vegeu el quadre I-13.)

Novament cal esmentar la gran diferència entre regions europees, ja que si comparem aquelles amb major taxa de desocupació amb les que la tenen més baixa, ens trobam per exemple que la Ciutat Autònoma de Ceuta presenta un índex més de vuit vegades superior que el de la Província Autònoma de Bolzano i gairebé tres vegades superior a la mitjana europea (que se situa entorn del 8,2 %).

QUADRE I-13. REGIONS AMB LES MAJORS I MENORS TAXES DE DESOCUPACIÓ A LA UE, 2006 (UE-27= 8,2)

Regions amb les taxes més baixes		Regions amb les taxes més altes	
Regió	Taxa	Regió	Taxa
Total			
1. Província Autònoma de Bolzano (IT)	2,6	1. Ciutat Autònoma de Ceuta	21
2. Zeeland (NL)	2,7	2. Mecklenburg-Vorpommern (DE)	19,2
3. Praha (CZ)	2,8	3. V_chodné Slovensko (SK)	19,1
4. Tirol (AT)	2,9	4. Berlin (DE)	18,7
5. Valle d'Aosta (IT)	3	5. Sachsen-Anhalt (DE)	17,8
6. Província Autònoma de Trento (IT)	3,1	6. Regió de Brusel·les	17,6
7. Salzburg (AT)	3,1	7. Dolnoslaskie (PL)	17,3
8. Oberösterreich (AT)	3,2	8. Zachodniopomorskie (PL)	17,2
9. Gelderland (NL)	3,3	9. Stredné Slovensko (SK)	16,4
10. Utrecht (NL)	3,3	10. Kujawsko-Pomorskie (PL)	16,2

Llegenda: UK: Regne Unit; IT: Itàlia; AT: Àustria; NL: Holanda; FR: França; PL: Polònia; DE: Alemanya; ES: Espanya; EL: Grècia, i SK: Eslovàquia.

Font: Eurostat News Release, 150/200.

Quant als indicadors de productivitat, podem comprovar com el 2005 cal considerar també que les regions millor i pitjor situades en matèria de productivitat (Inner-London i Nord-Est) són les mateixes que en matèria de PIB per càpita, cosa que fa que sigui previsible que les diferències entre aquestes perdurin en el temps. Cal afegir que mentre les regions amb millor productivitat es distribueixen en diversos països, les menys productives es concentren únicament a Bulgària i Romania, cosa que reafirma que són dos dels països amb els nivells de desenvolupament més baixos de la UE-27. (Vegeu el quadre I-14.)

Finalment cal considerar la situació en la productivitat de les regions espanyoles. Així, les regions autònomes més i menys productives són, respectivament, el País

Basc i Extremadura, que dins les 249 regions considerades ocupen les posicions 28 i 181. A més, si deixam de banda els casos atípics de les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, trobam una correspondència bastant forta entre PIB per habitant i PIB per ocupat. Sigui com sigui, el que més destaca és allò referent a la productivitat de les regions espanyoles en comparació de la mitjana comunitària. Aquí, totes les comunitats autònomes (excepte Melilla) han cedit terreny al llarg del període 1999-2005 en l'àmbit europeu, cosa que constitueix una clara mostra de feblesa amb vista al futur. Per tant, podem dir que tot i que les comunitats espanyoles es troben entre les que més ocupació han generat dins la UE-27, des del punt de vista de la productivitat s'ha fet una passa enrere,

QUADRE I-14. REGIONS AMB ELS MAJORS I MENORS NIVELLS DE PRODUCTIVATAT (EN PPC), 2005 (UE-25 = 100)

Regions amb la productivitat més alta		Regions amb la productivitat més baixa	
1. Inner London (UK)	297,3	1. Nord-Est (RO)	23,0
2. Bruxel·les (BE)	279,8	2. Sud-Vest Oltenia (RO)	26,7
3. Luxemburg (Grand-Duché) (LU)	271,6	3. Sud-Muntenia (RO)	29,5
4. Hamburg (DE)	187,1	4. Yuzhen tsentralen (BG)	30,7
5. Île de France (FR)	181,2	5. Severen tsentralen (BG)	32,7
6. Viena (AT)	172,2	6. Sud-Est (RO)	32,9
7. Bremen (DE)	169,9	7. Severoiztochen (BG)	33,6
8. Còrsega (FR)	164,6	8. Lubelskie (PL)	35,1
9. Antwerpen (BE)	146,1	9. Severozapaden (BG)	35,2
10. Groningen (NT)	145,5	10. Nord-Vest (RO)	35,3

Llegenda: BE: Bèlgica; UK: Regne Unit; LU: Luxemburg; FR: França; DE: Alemanya; AT: Àustria; PL: Polònia; RO: Romania; BG: Bulgària

Font: Eurostat.

QUADRE I-15 LES REGIONS ESPANYOLES A LA UE-27. PRODUCTIVATAT (1999 I 2005)

Comunitat Autònoma	1999	2005	Var. Absoluta	Variació %	Posició
País Basc	125,4	123,0	-2,3	-1,9	28
Ciutat Autònoma de Melilla	109,3	118,4	9,1	8,3	41
Comunitat de Madrid	135,2	117,7	-17,5	-12,9	43
Comunitat Foral de Navarra	122,5	117,7	-4,8	-3,9	44
Ciutat Autònoma de Ceuta	117,8	109,4	-8,4	-7,1	66
Catalunya	116,1	108,8	-7,3	-6,3	68
Aragó	108,8	103,0	-5,7	-5,3	93
Illes Balears	116,0	100,9	-15	-12,9	105
Principat d'Astúries	103,7	100,7	-3	-2,9	106
Castella i Lleó	105,4	100,2	-5,2	-4,9	112
Cantàbria	110,7	99,9	-10,8	-9	114
La Rioja	118,5	99,4	-19,1	-16,1	118
Canàries (ES)	103,7	92,5	-11,2	-10,8	154
Comunitat Valenciana	101,7	90,4	-11,3	-11,1	158
Andalusia	98,0	89,8	-8,2	-8,4	162
Regió de Múrcia	92,4	86,7	-5,7	-6,2	171
Galícia	87,9	86,5	-1,4	-1,6	173
Castella-la Manxa	93,9	85,9	-8	-8,6	175
Extremadura	84,6	82,6	-1,9	-2,3	181

Font: Eurostat.

deixant clar que compatibilitzar una forta creació d'ocupació i un creixement elevat de la productivitat constitueix una assignatura pendent per a les regions espanyoles. Les Balears presenten la variació negativa absoluta més alta de l'Estat després de La Rioja i Madrid. La seva posició dins les 249 regions europees és la 105 i dins el rànquing per comunitats autònomes ocupa el setè lloc. (Vegeu el quadre I-15.)

2.7.

EL PROGRAMA OPERATIU 2007-2013 PER A LES ILLES BALEARS

El 17 de desembre de 2007, la Comissió Europea va aprovar un programa operatiu per a les Balears que per al període 2007-2013. Aquest programa té un pressupost total d'aproximadament 226 milions d'euros. La contribució de la Comunitat mitjançant el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) augmenta uns 107 milions d'euros, que representa entorn del 0,3% de la inversió total de la UE a Espanya en el marc de la política de cohesió per al període 2007-2013.

L'objectiu global del programa consisteix a desenvolupar i consolidar un teixit econòmic competitiu que permeti evolucionar cap a un desenvolupament sostenible de la regió i aconseguir una cohesió econòmica i social. Aquest objectiu global exigeix que es prenguin en consideració les variables territorials, econòmiques i socials, juntament amb factors horitzon-

tals com el medi ambient i el principi d'igualtat entre homes i dones.

Les principals accions efectuades en el marc del programa tenen per objectiu contribuir de manera significativa als objectius de l'Estratègia de Lisboa, i donar suport, en particular, a la investigació, a la transferència de tecnologies, a la innovació i a les iniciatives empresarials.

En el marc de la societat de la informació, el 7,3% dels recursos comunitaris es destinen a finançar serveis i aplicacions a favor de les petites i mitjanes empreses i a desenvolupar i promocionar les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en els serveis públics.

Per una altra banda, la millora i el desenvolupament de la xarxa ferroviària de Mallorca és una de les accions importants del programa, ja que el ferrocarril és un mitjà de transport respectuós amb el medi ambient i constitueix una solució alternativa al transport per carretera i als greus problemes de saturació.

Aquest programa operatiu s'articula entorn de cinc prioritats:

- Dinamització de l'economia del coneixement (investigació i desenvolupament més innovació, societat de la informació) innovació i desenvolupament de les empreses (aproximadament el 56% del finançament total). En l'àmbit del desenvolupament i la innovació de les empreses es vol afavorir la presència de les empreses balears en els mercats internacionals donant suport a la creació de grups de promo-

ció patronal. D'aquesta manera, podran detectar-se les oportunitats fora de les illes i dur a terme accions de promoció i participació en fires de mostra internacionals.

- Medi ambient i prevenció dels rics (aproximadament el 3% del finançament total). La principal línia d'intervenció d'aquesta prioritats consisteix a recuperar i tornar a dinamitzar les zones degradades amb una riquesa ambiental significativa, la qual cosa permetria conservar-ne i recuperar-ne la biodiversitat i implantar-hi parcs públics o activitats econòmiques alternatives.
- Recursos energètics i accés als serveis de transport (aproximadament el 29,5% del finançament total). Les accions previstes en aquesta prioritats tenen com a finalitat contribuir a la millora de l'accés als serveis de transport respectuosos amb el medi ambient. L'acció principal consisteix a millorar les infraestructures de transport ferroviari a Mallorca, com a alternativa al transport de carretera, que pateix grans problemes de saturació.
- Desenvolupament sostenible local i urbà (aproximadament el 10% del finançament total). La finalitat d'aquesta quarta prioritats consisteix a protegir i valorar el patrimoni natural i cultural i també dur a terme un projecte integrat de regeneració urbana.
- Assistència tècnica (aproximadament l'1,5% del finançament total). Amb aquesta darrera prioritats es vol donar suport a l'aplicació d'un sistema de gestió, seguiment i control eficaç per avaluar el programa operatiu, i la comunicació i les accions de publicitat.